

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

της 11ης Δεκεμβρίου 2012

σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα που κατέχει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών λειτουργιών του

(2013/C 38/02)

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Διοικητικής Επιτροπής της 2ας Ιουλίου 2012,

Εκτιμώντας ότι πρέπει να θεσπίσει κανόνες περί της προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα που κατέχει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών λειτουργιών του,

ΕΚΔΙΔΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε όλα τα έγγραφα που κατέχει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι στα έγγραφα που έχουν καταρτιστεί ή παραληφθεί από αυτό και βρίσκονται στην κατοχή του, στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών λειτουργιών του.

2. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει τα δικαιώματα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενδεχομένως απορρέουν από πράξεις του διεθνούς δικαίου, πρωτογενείς ή εφαρμοστικές αυτών.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι

1. Κάθε πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα εντός κράτους μέλους έχει δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαλαμβάνονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπεται στην παρούσα απόφαση.

2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα αυτά σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν κατοικεί ή δεν έχει την καταστατική του έδρα εντός κράτους μέλους.

Άρθρο 3

Εξαιρέσεις

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφο εάν η κοινοποίησή του ενδέχεται να θίξει την προστασία:

α) του δημοσίου συμφέροντος, όσον αφορά:

- τη δημόσια ασφάλεια,
- την άμυνα και τις στρατιωτικές υποθέσεις,

— τις διεθνείς σχέσεις,

— τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή κράτους μέλους·

β) της ιδιωτικής ζωής και της ακεραιότητας του ατόμου, ιδίως σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης που αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφο εάν η κοινοποίησή του ενδέχεται να θίξει την προστασία:

— των εμπορικών συμφερόντων συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που άπτονται της διανοητικής ιδιοκτησίας,

— των δικαιωμάτων διαδικασιών και των νομικών γνωμοδοτήσεων,

— των σκοπών των δραστηριοτήτων επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου.

3. Η πρόσβαση σε έγγραφο που το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει καταρτίσει για εσωτερική του χρήση ή έχει παραλάβει και το οποίο αφορά ζήτημα επί του οποίου το Δικαστήριο δεν έχει ακόμα λάβει απόφαση δεν επιτρέπεται, στην περίπτωση κατά την οποία η κοινοποίησή του θα έθιγε σοβαρά τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόσβαση σε έγγραφο περιέχον γνωμοδοτήσεις προοριζόμενες για εσωτερική χρήση στο πλαίσιο διασκέψεων και προκαταρκτικών διαβουλεύσεων εντός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται ακόμη και μετά τη λήψη της αποφάσεως, στην περίπτωση κατά την οποία η κοινοποίησή του θα έθιγε σοβαρά τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Οι διαλαμβανόμενες στις παραγράφους 2 και 3 εξαιρέσεις δεν εφαρμόζονται αν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου.

5. Αν μία ή περισσότερες από τις διαλαμβανόμενες στις παραγράφους 1, 2 και 3 εξαιρέσεις αφορούν μέρος μόνον του αιτηθέντος εγγράφου, τα λοιπά μέρη του εγγράφου κοινοποιούνται.

6. Οι διαλαμβανόμενες στις παραγράφους 1, 2 και 3 εξαιρέσεις εφαρμόζονται αποκλειστικά για όσο χρόνο δικαιολογείται η προστασία όσον αφορά το περιεχόμενο του εγγράφου. Οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμόζονται επί τριάντα έτη κατ' ανώτατο όριο. Αν πρόκειται για έγγραφο για το οποίο ισχύουν οι εξαιρέσεις που αφορούν την ιδιωτική ζωή ή τα εμπορικά συμφέροντα, οι εξαιρέσεις μπορούν, εν ανάγκη, να εφαρμοστούν και πέραν του χρονικού αυτού διαστήματος.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9.

Άρθρο 4

Υποβολή της αρχικής αιτήσεως

1. Η αίτηση προσβάσεως σε έγγραφο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συντάσσεται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, με συμπλήρωση του σχετικού εντύπου που διατίθεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αίτηση πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικά, με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις υποδείξεις που περιέχονται στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα.

2. Η αίτηση πρέπει να διατυπώνεται με επαρκή ακρίβεια και να περιέχει ειδικότερα τα στοιχεία που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό του ή των αιτουμένων εγγράφων, καθώς και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του αιτούντος.

3. Αν η αίτηση δεν είναι επαρκώς ακριβής, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλεί τον αιτούντα να τη διευκρινίσει και τον επικουρεί προς τούτο.

4. Αν η αίτηση αφορά πολύ μακροσκελές έγγραφο ή πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να προβεί σε άτυπη συνεννόηση με τον αιτούντα για την εξεύρεση δίκαιου διακανονισμού.

5. Ο αιτών δεν υποχρεούται να δικαιολογήσει την αίτησή του.

Άρθρο 5

Χειρισμός της αρχικής αιτήσεως

1. Αμέσως μετά την πρωτοκόλληση του περιέχοντος την αίτηση εντύπου, αποστέλλεται εγγράφως (με ταχυδρομική επιστολή, με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονική επιστολή) βεβαίωση παραλαβής στον αιτούντα.

2. Εντός προθεσμίας ενός μηνός κατ' ανώτατο όριο μετά την πρωτοκόλληση αυτή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχει την πρόσβαση στο αιτηθέν έγγραφο, χορηγώντας αυτό στον αιτούντα.

3. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν είναι σε θέση να παράσχει την πρόσβαση στο αιτηθέν έγγραφο, γνωστοποιεί στον αιτούντα, εντός της διαλαμβανόμενης στην παράγραφο 2 προθεσμίας και εγγράφως, τους λόγους της ολικής ή μερικής αρνήσεως, ενημερώνοντας τον αιτούντα σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση εντός προθεσμίας ενός μηνός από της παραλαβής της απαντήσεως.

4. Κατ' εξαίρεση, όταν επί παραδείγματι η αίτηση αφορά πολύ μακροσκελές έγγραφο ή πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 προθεσμία μπορεί, με προηγούμενη ενημέρωση του αιτούντος και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, να παραταθεί κατά ένα μήνα.

5. Στη διαλαμβανόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 3, περίπτωση, η προθεσμία απαντήσεως αρχίζει να υπολογίζεται μόνον από το χρονικό σημείο κατά το οποίο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέτει τα πρόσθετα στοιχεία του αιτούντος με τα οποία διευκρινίζεται επαρκώς η αίτηση.

Άρθρο 6

Υποβολή της επιβεβαιωτικής αιτήσεως

1. Ο αιτών δύναται να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση σε περίπτωση που λάβει εν όλω ή εν μέρει αρνητική απάντηση στην αρχική αίτησή του.

2. Η έλλειψη απαντήσεως εκ μέρους του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αρχική αίτηση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας παρέχει το δικαίωμα στον αιτούντα να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση.

3. Η επιβεβαιωτική αίτηση πρέπει να αποσταλεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός προθεσμίας ενός μηνός, είτε από της παραλαβής της απαντήσεως περί ολικής ή μερικής αρνήσεως προσβάσεως στο αιτηθέν έγγραφο είτε, ελλείψει οποιασδήποτε απαντήσεως στην αρχική αίτηση, από της λήξεως της προθεσμίας απαντήσεως.

4. Η επιβεβαιωτική αίτηση πρέπει να διατυπώνεται σύμφωνα με τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 7

Χειρισμός της επιβεβαιωτικής αιτήσεως

1. Ο χειρισμός της επιβεβαιωτικής αιτήσεως πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5, εξαιρουμένης της ενημερώσεως περί του δικαιώματος υποβολής επιβεβαιωτικής αιτήσεως.

2. Αν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίψει εν όλω ή εν μέρει επιβεβαιωτική αίτηση, ενημερώνει τον αιτούντα σχετικά με τις διαδικασίες τις οποίες δύναται να χρησιμοποιήσει για να προσβάλει την άρνηση αυτή, ήτοι την άσκηση ένδικης προσφυγής ή/και την υποβολή καταγγελίας στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται αντιστοίχως στα άρθρα 263 και 228 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Η απουσία εμπρόθεσμης απαντήσεως στην επιβεβαιωτική αίτηση λογίζεται ως αρνητική απάντηση και παρέχει το δικαίωμα στον αιτούντα να χρησιμοποιήσει τις διαδικασίες που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 8

Αρμόδιες αρχές

1. Αρμόδια αρχή για να αποφασίσει σχετικά με την απάντηση που πρέπει να δοθεί σε αρχική αίτηση προσβάσεως σε έγγραφο είναι ο γενικός διευθυντής στον οποίο υπάγεται η υπηρεσία που έχει στην κατοχή της το αιτούμενο έγγραφο. Αν η υπηρεσία αυτή υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο ή στον Γραμματέα του Δικαστηρίου, αρμόδια αρχή είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας.

Ο γενικός διευθυντής δύναται να μεταβιβάσει τις εξουσίες του ως αρμόδιας αρχής για την αρχική αίτηση στον διευθυντή στον οποίο υπάγεται η υπηρεσία που κατέχει το αιτούμενο έγγραφο.

2. Αν το αιτούμενο έγγραφο βρίσκεται στην κατοχή της γραμματείας του Δικαστηρίου, της γραμματείας του Γενικού Δικαστηρίου ή της γραμματείας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρμόδιες αρχές είναι, αντιστοίχως, ο βοηθός Γραμματέας του Δικαστηρίου, ο βοηθός Γραμματέας του Γενικού Δικαστηρίου και ο αρχαιότερος στα καθήκοντα αυτά υπάλληλος διοικήσεως της γραμματείας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι βοηθοί Γραμματείς του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου δύνανται να μεταβιβάσουν σε υπάλληλο διοικήσεως της γραμματείας τους τις εξουσίες τους ως αρμοδίων αρχών για την αρχική αίτηση.

3. Αρμόδια αρχή για να αποφασίσει σχετικά με την απάντηση που πρέπει να δοθεί σε επιβεβαιωτική αίτηση είναι ο Γραμματέας του Δικαστηρίου ή, αν η επιβεβαιωτική αίτηση αφορά έγγραφο ευρισκόμενο στην κατοχή της γραμματείας του Γενικού Δικαστηρίου ή της γραμματείας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Γραμματέας στον οποίο υπάγεται η γραμματεία που κατέχει το έγγραφο.

4. Αν κράτος μέλος, στο οποίο υποβλήθηκε αίτηση προσβάσεως σε έγγραφο που αυτό κατέχει και το οποίο προέρχεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ασκήσεως των διοικητικών λειτουργιών του, απευθύνει προς διαβούλευση στο Δικαστήριο, η απάντηση στην εν λόγω αίτηση διαβουλεύσεως δίδεται από την αρχή που θα ήταν αρμόδια δυνάμει της παραγράφου 3 να δώσει απάντηση σε επιβεβαιωτική αίτηση προσβάσεως αφορώσα το ίδιο έγγραφο και υποβληθείσα απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 9

Έγγραφα τρίτων

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπει την πρόσβαση σε ευρισκόμενο στην κατοχή του έγγραφο τρίτου μόνον αφού λάβει τη συγκατάθεση του οικείου τρίτου.

2. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «τρίτος» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα εκτός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των κρατών μελών, των λοιπών θεσμικών ή άλλων οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και των τρίτων κρατών.

3. Αν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποβληθεί αίτηση προσβάσεως σε έγγραφο τρίτου, η αρμόδια αρχή ζητεί τη γνώμη του οικείου τρίτου για να της γνωστοποιήσει αν αντιτίθεται στην κοινοποίηση του εγγράφου αυτού, εκτός αν αποφασίσει αυτεπαγγέλτως να αρνηθεί την εν λόγω κοινοποίηση βάσει μιας των εξαιρέσεων του άρθρου 3.

Άρθρο 10

Διαδικασία προσβάσεως

1. Τα έγγραφα χορηγούνται σε υπάρχουσα διατύπωση και μορφή. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούται, δυνάμει της παρούσας αποφάσεως, να δημιουργήσει ένα νέο έγγραφο ή να συγκεντρώσει στοιχεία κατόπιν σχετικής αιτήσεως του αιτούντος.

Το παραδιδόμενο αντίγραφο μπορεί να είναι σε χαρτί ή σε ηλεκτρονική μορφή. Συναφώς, λαμβάνεται απολύτως υπόψη η προτίμηση του αιτούντος.

Αν ο όγκος των εγγράφων είναι μεγάλος ή ο χειρισμός τους δυσχερής, ο αιτών δύναται να κληθεί να τα εξετάσει επί τόπου.

2. Αν έγγραφο έχει ήδη κοινοποιηθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από άλλο θεσμικό όργανο και αν η πρόσβαση σε αυτό είναι ευχερής, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να ενημερώσει απλώς τον αιτούντα σχετικά με τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιήσει για να λάβει το εν λόγω έγγραφο.

Άρθρο 11

Κόστος της προσβάσεως

1. Ο αιτών δύναται να υποχρεωθεί να καταβάλει τέλος για την παραγωγή και την αποστολή των αντιγράφων των αιτουμένων εγγράφων.

2. Κατά κανόνα, η επί τόπου εξέταση των εγγράφων ή η παραγωγή αντιγράφων των οποίων ο αριθμός δεν υπερβαίνει τις είκοσι σελίδες Α4, είναι δωρεάν.

3. Το τέλος για την παραγωγή και την αποστολή των αντιγράφων υπολογίζεται βάσει τιμολογίου καθοριζόμενου με απόφαση του Γραμματέα του Δικαστηρίου. Το εν λόγω τέλος δεν δύναται να υπερβαίνει το πραγματικό κόστος των ενεργειών αυτών.

4. Τα δημοσιευμένα έγγραφα εξακολουθούν να υπόκεινται σε ίδιο σύστημα τιμών.

Άρθρο 12

Αναπαραγωγή εγγράφων

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη κάθε ισχύουσας κανονιστικής ρυθμίσεως περί των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, η οποία ενδέχεται να περιορίζει το δικαίωμα του αποδέκτη να αναπαράγει ή να χρησιμοποιεί τα κοινοποιούμενα έγγραφα.

2. Τα έγγραφα τα οποία καλύπτονται από δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας του οποίου δικαιούχος είναι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα οποία κοινοποιούνται δυνάμει της παρούσας αποφάσεως δεν δύνανται να αναπαράγονται ή να χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 13

Μέτρα εφαρμογής

Ο Γραμματέας του Δικαστηρίου λαμβάνει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας αποφάσεως. Τα μέτρα αυτά ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Λουξεμβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2012.

Ο Γραμματέας
A. CALOT ESCOBAR

Ο Πρόεδρος
B. ΣΚΟΥΡΗΣ